# Hereditaire hemochromatose in de huisartsenpraktijk: effect van vaccinatie tegen HAV en HBV bij chronische leveraandoeningen.

**Haio:** VAN DROOGENBROECK Hannelore , KUL
**Promotor:** AERTGEERTS Bert , KUL
**Praktijkopleider:** DE SADELEER Bart

**Context:** Hereditaire hemochromatose (HH) is ??n van de meest frequente genetische aandoeningen in het Kaukasische ras. De abnormaal hoge ijzerabsorptie die met deze aandoening gepaard gaat, kan op termijn aanleiding geven tot ijzerstapeling in vitale organen, wat kan leiden tot progressieve orgaanschade. In Vlaanderen ontbreekt vooralsnog een gestructureerde aanpak van deze patiënten. Zo worden nog niet alle patiënten met hereditaire hemochromatose gevaccineerd tegen HAV en HBV.

**Onderzoeksvraag:** Via een literatuurstudie wordt het antwoord op de volgende vraag gezocht: Wat is de evidentie dat vaccinatie tegen HAV/HBV bij chronische leverziekten leidt tot beschermende antistoffen? Met een praktijkproject werd gezocht naar patiënten met HH bij wie deze diagnose nog niet werd gesteld.

**Methode:** Een literatuurstudie werd uitgevoerd in de MEDLINE databank via Pubmed. Met de Mesh term ?viral hepatitis vaccines?[Mesh] en ?chronic liver disease? werd naar artikels gezocht tussen 1 januari 1990 en 30 juni 2012. De filters ?meta-analyse?, ?randomized controlled trial?, ?review? en ?systematic review? werden ingesteld. Daarnaast werden in een huisartsenpratijk te Erembodegem alle patiënten met een verhoogd serumferritine via het EMD geselecteerd. Bij verhoging van het serumferritine zonder duidelijke oorzaak werd een nieuwe bloedname uitgevoerd ter bepaling van deze waarde samen met het transferrinesaturatie. Wanneer zowel het serumferritine als het TS verhoogd waren, werden deze patiënten doorverwezen naar interne geneeskunde voor verdere oppuntstelling.

**Resultaten:** Met de literatuurstudie werden 7 artikels gevonden die een antwoord gaven op onze onderzoeksvraag. 2 van deze artikels handelden enkel over hepatitis A vaccinatie, in 4 andere werd zowel hepatitis A als hepatitis B vaccinatie besproken en 1 artikel besprak enkel hepatitis B vaccinatie. Bij het praktijkproject werden 248 patiënten met een verhoogd serumferritine weerhouden. Bij 109 onder hen kon geen oorzaak voor deze verhoogde waarde worden gevonden. Hiervan konden er 93 patiënten worden gecontacteerd waarvan er bij 75 patiënten een controle van het serumferritine en TS werd verricht. Bij 6 patiënten bleek zowel het serumferritine als het TS verhoogd en bij 2 werd een nieuwe diagnose van HH gesteld.

**Conclusie:** HAV vaccinatie lijkt effectief bij patiënten met chronische leveraandoeningen in het beginstadium van de ziekte. De effectiviteit daalt echter bij het vorderen van de ziekte. Over de effectiviteit van het HBV vaccin bij patiënten in het beginstadium van de chronische leveraandoeningen zijn tegenstrijdige resultaten beschikbaar. Zeker is wel dat ook hier de effectiviteit daalt bij het vorderen van de ziekte. Verder onderzoek op grotere patiëntenpopulaties is nodig. Ondanks de vele bloedanalyses in de huisartsenpraktijk, wordt de diagnose van HH nog al te vaak gemist. Verder onderzoek omtrent een algemene en consistente aanpak van HH in de huisartsenpraktijk lijkt aangewezen om deze aandoening in de toekomst beter op te kunnen sporen.